

Становище

за дисертация на тема
„Възпитателни измерения на формирането на интеркултурна
компетентност чрез чуждоезиково учебно съдържание“

Професионално направление 1.2. Педагогика
Докторска програма „Теория на възпитанието и дидактика /Интеркултурно
възпитание/, Факултет по педагогика, СУ „Св. Климент Охридски“

докторант: Неда Георгиева Жечева

Дисертацията на Неда Жечева е едно естествено продължение на развитието на интеркултурната проблематика в контекста на образованието и възпитанието в България през последните две десетилетия. От една страна, това може да бъде оценено изключително положително поради факта, че един млад и перспективен изследовател е постигнал напредък както в своето лично професионално-педагогическо развитие, така и в контекста на проблематиката като цяло. От друга страна, това е илюстрация на факта, че имаме една утвърдена школа във Факултета по педагогика на СУ „Св. Климент Охридски“ в областта на интеркултурното възпитание и образование, която дава своя принос не само в българската, но и в европейската тенденция на развитие на тази проблематика.

Структурата на дисертационния труд следва логиката на осъществената работа от докторантката. След аргументация на необходимостта и значимостта на изследователския проблем в увода, съдържащ всички необходими елементи - обект, предмет, цели, задачи, хипотеза, изследователски методи, в първа глава се представят

теоретичните и нормативни аспекти на формирането на интеркултурна компетентност. Понятието интеркултурна компетентност не просто е представено като концепция и проявления, но, с оглед на темата на дисертацията, ясно са открити неговите възпитателни измерения както в контекста на нравствеността, така и в нормативни документи на съвременната българска образователна политика. Акцентът естествено е върху чуждоезиковото обучение в началния етап на основната образователна степен, към който е насочено основното изследователско внимание.

Втора глава представя резултатите от осъщественото емпирично изследване в неговия констатиращ етап, продължен в глава три, посветена на формирация етап. Насочеността на изследването е към ученици от 4-ти клас от различни населени места в България, по-конкретно техните нагласи в контекста на възпитателните измерения на интеркултурната компетентност. Използван е и методът на експертните оценки. Особена ценност представлява формирация възпитателен експеримент, в рамките на който са апробирани възможности за развитие на интеркултурна компетентност в края на началния етап на основната образователна степен. Изключително практически полезни са разработените уроци по английски език с насоченост към възпитателно въздействие към формиране на личностни качества, характерни за интеркултурно компетентната личност.

Текстът на дисертацията е последователен, логичен, ясен, с коректно използване на терминологията. Библиографията отразява основни актуални източници на български и английски език, релевантни на изследвания проблем.

Авторефератът отговаря структурно и съдържателно на дисертационния труд. Публикациите по тематиката на дисертацията отразяват основни постижения от теоретичната и емпиричната част. Четири от тях са на български език, една – на руски и една – на английски

език /от участие в конференция в Полша/. Една от публикациите е студия в Годишника на Факултета по педагогика, СУ „Св. Климент Охридски“. Всички публикации отразяват развитието на Неда Жечева не само като изследовател, но и като разработваща научни текстове, с които се обогатяват литературните източници в проблемната област.

Приносите на дисертационния труд са формулирани ясно и точно отразяват постиженията на автора. Те са свързани както с открояване на възпитателните измерения на формирането на интеркултурна компетентност чрез учебно съдържание в чуждоезиковото обучение, така и с разработването на собствена оригинална методика, насочена към деца в началния етап на основната образователна степен, с акцент върху развитие на компонента „отношения“ на интеркултурната компетентност. Представените в приложенията разработки на уроци могат да бъдат пряко приложени в образователната практика при преподаване на английски език не само в 4-ти клас. Те съдържат достатъчно оригинални идеи – като текст и интегриране на подходящо визуализиране, за въвеждане на децата /а защо не и възрастни/ в света на културното разнообразие – от празници на далечни страни и култури през правата на децата, олимпийските игри и параолимпизма, празнуването на рождени дни, детската Евровизия, тормозът в училище и др. Смятам, че е добре тези уроци да бъдат публикувани, за да могат повече учители да ги прилагат в своята педагогическа практика.

Заключение: посоченото дотук ми дава достатъчно основания за положителна оценка на дисертационния труд и подкрепа на присъждането на образователната и научна степен „доктор“ по Професионално направление 1.2. Педагогика на Неда Жечева.

13.02.2020 г.

Подпис:

/проф. дпн Сийка Чавдарова - Костова/